

Kedves Gyászoló Testvérek! Kedves Vazul Atya!

Meghajtom (lélekben) fejemet koporsóban fekvő holttested előtt és szeretettel köszöntelek. Úgy, mint 63 évvel ez előtt, 1948. augusztus 18-án a késő délutáni órákban, a szécsényi kolostorunkban, amikor először köszöntöttük egymást. S ahová azért érkeztünk, hogy felölthessük magunkra a ferences csuhát, s azt hordozva vigyük magunkkal mindenüvé Szent Ferenc atyánk szellemét, a Szent Ferenci békét, magát az evangéliumi örömhírt.

Nem szenttéavató beszédet mondani, hanem csak igaz szavakat. Hála Istennek nem vagy ismeretlen a jelenlevők előtt. A médiumok sokszor foglalkoztak Veled. E napokban is!

Méltatásodkor Önéletrajzodból szeretnék, most kiemelni hangsúlyozottabban is egy-két tényt.

Első helyen Családotat. Felmenőid között megemlíted a székesegyház orgonista és karnagy anyai nagyapádat, akit az 1919-es kommunista rémuralom letartóztatott, majd az 1945-ös utódaikat is, egyiknek sem sikerült kioltani bátor magatartása folytán a nagypapa életét.

Hangsúlyozottan említed meg családi otthonotok hazafias szellemét, és mélyen vallásos légkörét. A nagy műveltségű édesanyát, aki 8 gyermeknek adott életet. Ilyen szellemiségű családból jutottál be a pécsi Hadapródiskolába. S ebből az iskolából, mint diákot hurcoltak el a szovjetek fogságba. 8 hónapi fogság után kiszabadulva, Budapestre kerültél. Itt érettségiztél. Ezekben az években kerültél közelebbi kapcsolatba a fe-

rencesekkel. Mint jó zenei adottságú fiatal, lelkes tagja lettél az országos híru Kapisztrán Kórusnak.

Vasárnaponkénti szerepléseitekkor láthattad a budai zsúfolt templomunkat. Nem fértek be a hívők a templomunkba. Még a szentélyben is álltak. A gyóntató és irodai folyóson, sőt még a templom előtti járdán is!

A háború utáni években volt ugyanis népünknek egy olyan karizmatikus főpapja, akire a hívő magyar nép csodálattal és reménykedéssel nézett fel. Itta a szavait. Mert minden szavával és tétével az élni akarást ébresztgette és erősítgette népünkben. És az Istenhez való térést szorgalmazta és a vezeklést bűneinkért. Isten után Ő volt népünknek az egyetlen vigasztalója és szószólója ország – világ előtt. Idézem II. János Pál pápát: Esztergom rendíthetetlen bíboros érseke magasztos erények példáját adta a katolikus világnak.

Amíg szabad volt, zsúfoltak voltak a templomok szerte az országban. Hatalmas tömegű eufórikus hangulatú zarándoklatok voltak. Ugyanakkor elkezdődött az egyház egyre kegyetlenebb üldözése. Hitoktatás megszüntetése. Egyházi iskolák kártalanítás nélküli elvétele. Papok börtönbe zárása, és mint pl. a gyónási titok áldozatának, Kis Szaléz atyának is a kivégzése.

Egy ilyen korban léptünk mi a rendbe. Mert éreztük, hogy hív az Úr, mert az Egyháznak most van szüksége bátor katonákra, a nyáját a ragadozó farkasoktól életük árán is védelmező jó pásztorokra. Sokáig együtt, illetve párhuzamosan futott életünk. Együtt kezdtük az újoncévet Szécsényben, majd a teológiát Gyön-

gyösön. A ferences szellemmel való töltekezés szép évei voltak ezek.

Majd jött, mint derűs égből a villámcsapás, a szerzetesrendek feloszlása. Leponyvázott platójú teherautókkal éjszakai sötétjében történő elhurcolása és embertelen körülmények közötti összezsúfolása. Óriási trauma!

S a kikényszerített megállapodás aláírása után, a meghagyottak életének újrendezése. Megfogyva bár, de törve nem, az élet ment tovább, immár tanítással, ki-ki a lehetséges munkakörben.

Lassan elérkeztünk a kitűzött célunkhoz. Ránk virradt az örömteli nap, a pappászentelésünk napja, 1953. augusztus 23, itt ebben a templomban. Soha el nem múló hála ezért Dr. Szabó Imre szentelő püspökünknek és jó magiszterünknek, Aladár atyának, aki elvezetett bennünket az Úr oltárához

És szárnyalni tudtunk a boldogságtól. Mint felszentelt papok, lelkesen tettük, amit csak tenni tudtunk. Vazul atya prefektuskodott, zenekart vezetett, kultúrműsorokat szervezett itt, ebben a Gimnáziumban.

Majd jött a forradalmi hangulatú év, életünknek legdicsőbb éve, illetve napja: 1956. október 23. Számomra már 22. Amikor dübörgött a szüntelen tapstól, lábdobogástól az ELTE Gólyavár terme, a mit kíván a magyar ifjúság pontjainak felolvasásakor és újrátzatásakor.

Siettem haza. S a jó Oszvald atyának azt mondtam, hogy amit Petőfi-ék annak idején tettek, semmi ahhoz, amit a mai fiatalok tesznek. S igazam lett. Másnap már hangos volt a pesti utca is, és dübörgött is.

Ott voltam mindenütt. És ott volt Esztergomból elszökött társam, Vazul atya is, a Várban, mint szervező, s a szabadságharcos fiatalok lelkesítője, tábori lelkésze, s katonai vezetője, a budai vár védelmezője, amíg le nem rohanták a szovjet erők. Csak mellékesen jegyzem meg azt, ami nem mellékes, a szovjeteket sikerült nekik 3 napig feltartóztatni.

Budavár eleste után sem tört le. Bejött pasaréti házunkba, mesélte dicső tetteiket. Tárgyilagosan megbeszéltük a történeteket és kértük, hogy mivel óriási veszélyben van, élete is, bármennyire is fájó, de meneküljön külföldre. És kalandos körülmények között sikerült is neki kijutnia Bécsi Rendházunkba. És, amit ott tett, az méltó folytatása volt annak, amit itt tett a Budai Várban.

Tudjuk, hogy 200 ezer magyar, főként diplomások, s jól képzett szakemberek hagyták el akkor hazánkat, s kerültek átmenetileg a menekültek táborába. S ahogy megérkezett Bécsbe, már másnap ott volt a menekültek táborában, hogy lelket, hitet és reményt öntsön ezekbe a hazájukat elhagyott, befogadó országot váró emberekbe. Hogy segítse őket az újrakezdésben, a továbbjutásban és továbbtanulásban. És amikor már lassan mindegyik magyar talált befogadó országot, ő is átmenet befogadó országába, Amerikába, és csatlakozott az ottani magyar ferences közösséghez.

Hamar és tökéletesen elsajátította az angol nyelvet. Sorozatban kapott lelkészi beosztást amerikai és kanadai egyházközségekben. Kétritusú pappá is lett azért, hogy a pásztor nélkül maradt görög katolikus magyaroknak is legyen papjuk.

Gyorsan kapcsolatba lépett szinte minden magyar szervezettel, akik mindjárt bevásztották a talpra esett, sziporkázó, ötletgazdag lelkes fiatal ferencet a vezetőségükbe, sok esetben vezetőjüké is választották. Szíve mindenütt és mindig a magyarokért dobogott.

Éveken át tárgyalta az ENSZ a magyar kérdést. Ilyen alkalmakkor tüntetést szervezett az ENSZ Palota elé. Egy egész világ felfigyelt arra, hogy 1959. november 4.-én bátran belépett az ENSZ szovjet delegációjának épületébe, és felajánlotta, hogy hajlandó magyarországi bíróság elé állni 1956-os tevékenységéért, ha a hasonló vádak alapján kivégzésre váró magyar fiatalokat a kommunista hatalom szabadon engedi és átadja a Nemzetközi Vöröskeresztnek. Íme, mint a „nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mintha valaki életét adja barátaiért” szavakat beteljesíteni akaró Vazul atya.

Igen jó kapcsolata volt sok magas beosztású amerikai közéleti személlyel is, és ezt jól kamatoztatta a magyarok javára. Magával Carter Elnökkel is, mint annak tanácsadója a Fehérházban, a Szent Korona 1978-ban Magyarországnak történt visszaadásakor.

Mindszenty Bíboros ragyogó amerikai lelkipásztori körútjának egyik lelkes szervezője volt, a Bíboros Úrnak pedig sajtótitkára.

Mint a külföldi magyarok püspöki vikáriusa kapcsolatba került az Amerikai Püspöki Karral is.

S a Fordulat éve után, végre hazája is pozitíve értékelte tevékenységét, s a Magyar Köztársaság elnöke 1991-ben „A Hazáért és Szabadságért” érdemrenddel tüntette ki.

Sokévi, sokoldalú, magyarságot összetartó lelkipásztori munkája után 1997 áprilisában hazatelepült. Idős kora ellenére itthon sem szűnt meg, lelkesen, a régi sziporkázó szellemességével, költői tevékenységével tevékenykedni hazájáért. Sok elismerésben, kitüntetésben részesült. A Forradalom 50.-ik évfordulója újra tűzbe hozta. Lángolt, lobogott benne a hazaszeretet. Sokat tett azért, hogy méltóképpen megünnepelhessük azt. Megünnepeztük, de sajnos szégyenteljesen nem úgy, ahogy szeretete és szeretettük volna.

Kevéssel a Forradalom 50 éves jubileuma után egy csípőprotézis legyengítette. Látogatásakor egyre inkább leszűkült a társalgás. Egyoldalúvá vált. A látogatásra történő reagálása már csak egy tiszta tekintet, mosolygós, szeretetet és jóságot sugárzó arc volt. Utolsó emlékként ezt őrzöm Rólad lelkemben.

Vazul Atya! Népünk nevében köszönöm Néked mindazt, amit e hős magyar népért, e haza fiaiórt és lányaiórt tettél itthon és szerte e világban.

Köszönöm a Gondviselésnek, hogy testvérek lehettünk, és hogy egyformán dobogó szívvel szolgálhattuk az Isten, Haza és az Egyház szent ügyét.

A viszontlátás reményével búcsúszom.

Isten Veled! Nyugodjál békében. Amen.

És most Tiéd a szó!

[Vazul Atya](#)

F. F.